N°. 8. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 's jaars; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 9 JANUARIJ.

NEDERLANDEN.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 27sten December 1851, n°. 73, is de heer *J. C. Zimmerman*, tot dusverre consul te New-York, benoemd tot consul-generaal in de Vereenigde Staten van Amerika.

Bij den Minister van Finantien is van » een Katholiek", onder het postmerk *Amsterdam* van den 5den dezer, ontvangen eene som van f 53.61; wegens den Lande aankomend successie-regt.

'sGravenhage, den 6den Januarij 1852.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De President der republiek heeft Maandag laatstleden op het paleis der Tuilerien een prachtig gastmaal gegeven ter eere van de afgevaardigden der departementen, die de plegtige inwijding der nieuwe orde van zaken te Parijs zijn komen bijwonen. De gouvernementsbladen berigten dat de gasten de levendigste geestdrift voor den President hebben aan den dag gelegd; zij spreken overigens van het feest met eene beknoptheid, die bij hunne uitvoerige berigten van de door de hoofdstad gegeven feesten afsteekt, en gewagen zelfs niet van uitgebragte toasten. Dingsdag avond is van regeringswege ter eere van de afgevaardigden der departementen eene prachtige tooneelvoorstelling in de Opera gegeven.

De *Moniteur* van gisteren (Woensdag) bevat, volgens een telegraphisch berigt, een besluit van den President, waarbij alle wegens overtreding der verordeningen op de groote wegen, opgelegde straffen worden kwijtgescholden.

Het officiele blad bevat mede eene aanschrijving van den minister van binnenlandsche zaken, waarbij bepaald wordt dat allerwege in den lande het opschrift [illegible] uitgewischt, en dat de straten, pleinen [illegible] waaraan ten gevolge der Februarij-omwenteling [illegible] werden, weder hunnen vroegeren naam zullen dragen.

Bij een besluit van den President, mede in den *Moniteur* van gisteren openbaar gemaakt, wordt eene som van fr. 4,882,000 beschikbaar gesteld tot onverwijlde voltooijing van het groote net van electrische telegraaphlinien; zullende acht hoofd- en eenentwintig zijlinien worden daargesteld.

Het in ons vorig nommer reeds vermelde besluit tot overdragt der spoorweglinie van Parijs naar Lyon aan eene particuliere maatschappij, is genomen overeenkomstig eene voordragt van den minister van openbare werken, die hoofdzakelijk het volgende inhoudt: » De bepalingen der overdragt waren bij de laatstelijk voorgedragen wet voordeeliger voor de ondernemers gesteld, en werden toen, bij de gesteldheid van het crediet en bij de onzekerheid der toekomst, nog naauwelijks voldoende geacht om de stoutmoedigste kapitalisten tot eene zoo groote onderneming uit te lokken. Doch de stap van den 2den December heeft de ongerustheid doen verdwijnen, alle waarden doen rijzen, en ons daardoor in de gelegenheid gesteld om de bepalingen der concessie te herzien en overeenkomstig den tegenwoordigen staat van zaken te wijzigen, zoodat de voordeelen, uit de herstelling van het algemeen vertrouwen voortkomende, aan de schatkist toevallen. Zoo is de som, door de concessionarissen wegens de reeds uitgevoerde werken aan de schatkist terug te geven, van honderd op honderd veertien millioen gebragt; de teruggave zal binnen vier, in stede van twaalf jaren geschieden. De termijn voor de voltooijing der linie is een jaar korter gesteld, zoodat uiterlijk na vier jaren tijds de groote linie van Calais naar Marseille, in alle opzigten eene der gewigtigste van geheel Europa, geheel ten gebruike voor handel en nijverheid zal gereed zijn. Ook is nu bedongen dat de gouvernements-depêches met een dagelijkschen specialen trein om niet zullen worden vervoerd.

» De aan de concessie verbonden voorwaarden zouden, vóór de jongste gebeurtenissen, door den ondernemingsgeest van particulieren te regt onaannemelijk geacht zijn; thans zijn zij eene billijke bepaling der lasten welke de concessionarissen zullen kunnen dragen. De Engelsche maatschappij, wier aanbiedingen den grondslag uitgemaakt hadden van het laatstelijk aangeboden wets-ontwerp betrekkelijk dezen spoorweg, en twee onlangs gevormde Fransche maatschappijen, hebben zich onderling verstaan en aaneengesloten; zij maken de magtigste vereeniging van geldelijke en industriele kracht uit, die immer de uitvoering eener groote spoorweglinie heeft gewaarborgd."

De acte van concessie bepaalt dat het minimum van rente, hetwelk de Staat over het tot aanleg van den spoorweg te besteden kapitaal gedurende de eerste vijftig jaren waarborgt, nimmer over meer dan een kapitaal van twee honderd millioen franken zal loopen; en dat, zoo de spoorweg na de eerste vijftien jaren van algemeen gebruik eene grootere zuivere opbrengst dan 8 per cent van het uitgegeven kapitaal afwerpt, de helft van dat meerdere aan den Staat toekomt. Ten einde het publiek tegen de gevaren van het aan elke spoorweg-onderneming verbonden monopolie te behoeden, is in de acte van concessie bepaald, dat het bestuur van den spoorweg van Parijs naar Lyon onafhankelijk zal blijven van het bestuur van eenigen anderen spoorweg waarvoor thans reeds concessie is verleend, zullende in den raad van bestuur noch de voorzitter noch meer dan twee leden van het bestuur van een dier andere spoorwegen mogen zitting hebben. Militairen van de land- en zeemagt, *en corps* reizende, zullen met hunne bagagie over den nieuwen spoorweg tegen een vierde van het algemeen vrachttarief moeten worden vervoerd, en zoo het gouvernement noodig mogt achten troepen of krijgstoestel naar een der in het bereik van den spoorweg gelegen punten te zenden, zal de maatschappij daartoe onverwijld en tegen de helft van het algemeen vrachttarief alle voor de dienst op den spoorweg bestemde vervoermiddelen moeten beschikbaar stellen.

—Aan de Parijsche beurs is eergisteren in de Fransche fondsen, vooral in bankactien en in spoorweg-aandeelen, veel tot verhoogde prijzen omgezet. Spoorweg-aandeelen worden weder als eene zekere en rentegevende geldbelegging gezocht; de concessie van den spoorweg van Parijs naar Lyon op de ter beurze reeds bekende voorwaarden, werd algemeen als een blijk der verbetering van het crediet beschouwd, en als eene aanmoediging tot het plaatsen van kapitalen in nijverheids-ondernemingen.

In een van goederhand afkomstig particulier berigt uit Parijs leest men, dat de aanvragen om actien in het kapitaal benoodigd voor den aanleg van den Parijs-Lyonschen spoorweg, bij de concessionarissen, reeds een bedrag van meer dan duizend millioen bereikt zouden hebben.

De Parijsche spaarbank heeft in de vorige week fr. 874,780 van 6419 inleggers ontvangen en slechts fr. 215,128 teruggbetaald, zoodat de inlage thans de opvrage weder veel te boven gaat.

— In het vorige jaar was door de wetgevende vergadering eene som van fr. 600,000 beschikbaar gesteld, om op het voorbeeld van Engeland de gezondheid en de ordelijkheid onder de arbeidende en mingegoede klasse te bevorderen door de oprigting van bad- en waschhuizen, waar elk om niet of voor weinig geld baden zou kunnen nemen en linnen wasschen. Uit die som zou aan elke gemeente, die zoodanige inrigting wilde daarstellen, een subsidie van hoogstens een derde der kosten kunnen verleend worden. Weinig aanvragen om zoodanig subsidie zijn in 1851 gedaan, en de daarvoor bestemde som is nog bijna geheel in handen des gouvernements. Bij een besluit van den President van den 3den dezer is bepaald dat die gelden gedurende dit jaar voor dezelfde bestemming beschikbaar blijven, zullende tevens aan de gemeentebesturen gewijzigde plannen van bad- en waschhuizen, op minder weidschen voet en meer naar de Fransche gewoonten ingerigt, worden toegezonden.

— Terwijl in het eind dezer week de eerste bezending onverbeterlijke boosdoeners naar de in Cayenne op te rigten strafkolonie zal vertrekken, berigten Parijsche bladen, dat eene commissie, bestaande uit een kruidkundige, een geoloog en een geneeskundige, met eene onderzoekingsreis in Fransch Guyana en de aangrenzende landen tot aan de Amazonen-rivier, belast is.

— De gouvernementsbladen hebben in de laatste dagen gewaagd van eene geringe ongesteldheid van den President der republiek. Volgens een door de *Indépendance Belge* medegedeeld particulier berigt, schijnt deze ongesteldheid een gevolg daarvan te zijn dat thans de President, om zich niet aan gevaar van mogelijke aanslagen bloot te stellen, niet meer zoo als hij gewoon was dagelijks uitrijdt en ligchaamsbeweging in de open lucht neemt. De rapporten der politie moeten, volgens dat berigt, bij de vrienden des Presidents inderdaad ernstige bekommernissen voor zijn leve hebben te weeg gebragt.

— In afwachting van de uitvaardiging der nieuwe constitutie, schijnt het gouvernements-orgaan de *Constitutionnel* de verwachting van sommigen, dat de uitslag der volksstemming den President tot meerdere vrijgevigheid in de regeling van het staatsgezag zou stemmen, te willen tegengaan. In zijn nommer van eergisteren, zegt dat blad: » Het hoofddeel der nieuwe staatsinstellingen zal de herstelling zijn van de regten en het beschermend gezag der overheid. Zoo iemand van eene natie vraagt dat in hem het geheele grondwetgevende gezag vereenigd worde, dan verklaart hij daardoor, dat hij, met het gezag bekleed wordende, meer eenheid en klem aan het staatsgezag wil bijzetten. Het gevaar waaraan de maatschappij thans ontsnapt is, kwam voort uit de buitensporige vrijheid, waarvan men een wapen heeft gemaakt tot bestrijding der beschaving welke al te roekeloos die vrijheid had gegeven. Dezelfde mate van vrijheid zou in het vervolg weder dezelfde gevaren medebrengen. Niettegenstaande de schitterende overwinning van December, ligt nog op den bodem onzer maatschappij een hoop onreinheid, die alleen door de hand van een krachtig staatsgezag kan worden weggeveegd. Aan het onbeschaafde gedeelte onzer bevolking moet tijd gegeven worden, om de dwaze leeringen, die men hetzelve gepredikt heeft, te vergeten."

BELGIE.

In de zitting van den senaat van den 6den dezer is de volgende brief van den minister van buitenlandsche zaken ingekomen:

„ Mijnheer de voorzitter, het gouvernement verlangt dat de senaat zoo spoedig mogelijk het verdrag gelieve te onderzoeken, hetwelk tusschen Belgie en Nederland gesloten en door de kamer van volksvertegen-

woordigers den 27sten December ll. aangenomen is. Gij zoudt mij derhalve verpligten, zoo gij de met het onderzoek dier schikking belast commissie van den senaat wildet bijeenroepen. Ik zal mij gaarne bij haar vervoegen, op den dag en het uur die zij mij wel zal willen bepalen, ten einde haar de ophelderingen te geven die noodig zullen kunnen geacht worden. Zoo de commissie het verlangt, zal de heer Liedts, een der onderhandelaars van het verdrag van 20 September, mij vergezellen."

Deze brief voorgelezen zijnde, zeide een der leden, de heer de Rodes, dat de senaat eenvoudig, overeenkomstig zijn reglement van orde, het verdrag naar de commissie verzonden had, zonder daardoor iets te beslissen over de vraag of het verdrag zou worden onderzocht; dat de commissie derhalve in dit opzigt geheel vrij bleef; en dat, zoo het gouvernement thans over den staat der aangelegenheid inlichtingen gaf, de commissie zou hebben te onderzoeken of zij haar rapport opmaken of dit uitstellen zou.

Een ander lid, de heer d'Anethan, sprak in denzelfden zin; hij had er niet tegen, dat de commissie het verdrag onderzocht en van den minister van buitenlandsche zaken de inlichtingen ontving, die hij oordeelen mogt haar te moeten geven; doch hij behield zich uitdrukkelijk voor, wanneer de commissie haar rapport zou indienen, zoodanig voorstel te doen als hem dienstig zou schijnen voor de waardigheid van de natie en van den senaat; want het zou hem onbegrijpelijk zijn, zoo men overging tot onderzoek van een verdrag, nadat eene der contraherende partijen verklaard had het onderzoek dezer internationale overeenkomst onbepaald te willen uitstellen.

De voorzitter zeide hierop, dat ter voldoening aan eene uitdrukkelijke bepaling van het reglement der vergadering, het verdrag tot voorloopig onderzoek naar de commissie verzonden was geworden, en dat het thans aan de commissie stond te beoordeelen wat zij te doen had.

Hierop is door eene commissie rapport uitgebragt over het door de kamer van volksvertegenwoordigers reeds aangenomen wets-ontwerp tot wijziging der bepalingen van het wetboek van criminele instructie betrekkelijk de preventive inhechtenisstelling. Dit rapport keurt de voorgestelde veranderingen goed, maar daarbij heeft de commissie eene waarschuwing tot omzigtigheid in hervormings-maatregelen noodig geacht. » De bestendigheid der instellingen en wetten — zegt zij — is een voordeel hetwelk door alle ordelievende en ervaren mannen hoog gewaardeerd wordt; niet dan met de uiterste omzigtigheid moet de wetgeving van een volk gewijzigd worden. Het is noodig bij de hervorming der finantiele en der burgerlijke wetten, en vooral bij wijzigingen der strafwetten. In dit deel der wetgeving zijn twee groote belangen betrokken: het belang der burgermaatschappij, die, uit naam van allen sprekende, waarborgen voor aller zelfbehoud vraagt, en het belang der individuen, die middelen verlangen om zich te regtvaardigen en te verdedigen en om dwalingen voor te komen, waarvan zij het slagtoffer zouden kunnen zijn. Bij zulk een onderwerp behoort men het koelzinnig en onpartijdig verstand in te roepen, ten einde de grenzen der waarheid niet te overschrijden; want moet elke nuttige, door redenen van regtvaardigheid en menschelijkheid aanbevolen verandering worden aangenomen, men moet zich van den anderen kant niet onbedacht laten wegslepen door een edelaardig maar dikwijls in de gevolgen schadelijk gevoel. Het voorgedragen ontwerp vermijdt deze beide klippen: zonder te kort te doen aan de regten die de maatschappij in het algemeen belang behoort te behouden, geeft het eenige nieuwe waarborgen tegen willekeurige, nuttelooze en te langdurige berooving van de persoonlijke vrijheid. De commissie betreurt het echter dat zij over eene gedeeltelijke en derhalve onvolledige wijziging haar oordeel moet vellen; zij had gewenscht dat *al* de in het wetboek van criminele instructie noodige wijzigingen te gelijk waren voorgedragen; dat had eene grondige beoordeeling mogelijk gemaakt, en de onregelmatigheden, tegenstrijdigheden en leemten, dikwijls in de achtereenvolgens voorgedragen wetten aanwezig, voorgekomen."

— Bij koninklijk besluit van den 31sten December ll. is een eerste subsidie van fr. 500 uit de schatkist verleend aan het gemeentebestuur van Yperen voor het drukken van het eerste deel der chronologische lijst van historische stukken, in de archiven dier stad voorhanden.

DUITSCHLAND.

In ons n°. 2 is een artikel van de half-officiele *Preussische Zeitung* vermeld waarin op vrij scherpen toon gesproken werd over de pogingen der Oostenrijksche regering om eene algemeene Duitsche tol- en handelsvereeniging tot stand te brengen. Tot dusverre is daarop van de Oostenrijksche zijde niet geantwoord. Intusschen heeft een Saksisch blad, de half-officiele *Dresdener Zeitung*, de verdediging van Oostenrijk tegen die aanvallen op zich genomen. Men leest daarin het volgende:

» In den laatsten tijd, en met name sedert over de openbaarmaking der handelingen van de bondsvergadering een geschil ontstaan is [tusschen Oostenrijk en Pruissen, welk laatste zich beklaagd heeft dat de openbaar gemaakte uittreksels der protocollen onjuist en in eenen voor de Oostenrijksche belangen partijdigen geest vervat waren], heeft men in de dagbladen, deels met opregte bezorgdheid, deels met heimelijke vreugde, over de tweedragt in den boezem der Duitsche bondsvergadering gesproken. Wij houden die bezorgdheid voor even ongegrond, als die vreugde voorbarig is. De noodzakelijkheid der eendragt tusschen de Duitsche regeringen berust op te vaste grondslagen, dan dat zij den tegenwoordigen strijd van uiteenloopende belangen niet even goed zou doorstaan, als de onlangs geëindigde veel gevaarlijker krisis. Maar wat wij niet over het hoofd mogen zien, en wat wij een voor Duitschlands aanzien buiten 's lands hoogst nadeelig verschijnsel achten, hetwelk de ernstige aandacht der Duitsche regeringen verdient tot zich te trekken, dat is de onbehoorlijke taal, waarmede de dagbladen, zoo zij al de regeringen van hun eigen land ontzien, andere bondsregeringen aantasten en verguizen. Onzes inziens behooren de Duitsche regeringen zonder onderscheid, wanneer zij zich zelve achten, ook te zorgen dat aan de overige leden des bondgenootschaps de noodige achting worde bewezen. Indien de Bond geroepen is, vrede en eendragt in Duitschland te bewaren, dan behoort zulks vooral in dit opzigt te geschieden.

» Is het nu reeds af te keuren dat oppositie-bladen aan hunne zucht om andere regeringen met ter-zijde-stelling van alle betamelijkheid te laken, mogen toegeven, wat moet men dan niet zeggen, wanneer bladen, die als organen hunner regeringen bekend zijn, op gelijke wijze handelen? Tot ons leedwezen moeten wij dit verwijt aan de *Preussische Zeitung* doen, welke zich uitvallen tegen de Oostenrijksche regering veroorlooft, zoo als men ze naauwlijks in jegens Oostenrijk vijandige oppositie-bladen gevonden heeft. De *Preussische Zeitung* noemt de centralisatie in Oostenrijk eene » straf". Wat geeft aan dat blad het regt om een door de keizerlijke regering genomen maatregel als eene straf, en niet als eene heilzame hervorming te doen voorkomen, en aan de keizerlijke regering de kleingeestige bedoeling toe te dichten, als of zij eene permanente tuchtiging tot grondslag harer organisatie wilde nemen? Moet welligt het groothertogdom Posen zijne politieke en administratieve zamensmelting met de Pruissische monarchie als eene straf beschouwen?

» Hoe kan een dagblad, als de *Preussische Zeitung*, het in zijne betrekking betamelijk oordeelen, aan de Oostenrijksche regering geldverlegenheid te verwijten, en bij haar het voornemen onderstellen om zich ten koste van andere landen van haar papieren geld te ontdoen?

» Is het voorts overeenkomstig de waarheid, wanneer de *Preussische Zeitung* beweert, dat Oostenrijk in zijne uitnoodiging tot het houden van conferentien te Weenen, de voor Oostenrijk als voordeelig erkende beperking der handelsvrijheid tot beginsel van haar ontwerp verheven zou hebben, terwijl toch Oostenrijk tot het voeren van *onderhandelingen* heeft uitgenoodigd met verwijzing naar een tarief, waarbij de beperking in vele opzigten *verminderd* wordt? Of is het wel gegrond dat Oostenrijk het voortdurend bestaan der Tolvereeniging in gevaar heeft gebragt, daar toch geen der Staten, die gewoonlijk als bondgenooten van Oostenrijk beschouwd worden, de Tolvereeniging opgezegd heeft?

» Zulk eene polemiek moet bevreemding wekken, wanneer men let op het onlangs openbaar gemaakt antwoord der Pruissische regering, die bij het van de hand wijzen der Oostenrijksche uitnoodiging niet alleen de meest wellevende vormen in acht genomen, maar ook veelzins geruststellende verzekeringen met opzigt tot de eindelijke oplossing van het aanhangige vraagstuk gegeven heeft. Op die verzekeringen, die ten minste ongetwijfeld officieel zijn, willen wij ons vertrouwen blijven vestigen, zonder ons daarin door de *Preussische Zeitung* aan het wankelen te laten brengen, wanneer zij over het » tegenwoordige congres in Weenen van *eenige* Duitsche regeringen" op denzelfden toon spreekt, als de *Deutsche Reform* [de vroegere titel der *Preussische Zeitung*] in het vorige jaar » over de conferentie van eenige Duitsche regeringen in Frankfurt".

— Als berigt uit Dessau deelt de *Preussische Zeitung* het volgende mede:

» Gelijk te wachten was, hebben ook de Anhaltsche regeringen gemeend geenen afgevaardigde naar de Weener tol-conferentie te moeten zenden. Dezerzijds is het aan geen twijfel onderhevig dat men aan de Pruissisch-Duitsche tolvereeniging, met de laatstelijk bij het verdrag van 7 September daaraan gegeven verdere uitbreiding, ook verder een krachtig bestaan toewenscht, en het zal voorwaar niet aan de kleinere Duitsche Staten te wijten zijn, wanneer dit voor het welzijn van het gemeene groote vaderland zoo hoogst belangrijk Statenverbond voor zijn verdere bestaan moeijelijkheden mogt ontmoeten, ofschoon men als zeker mag stellen, dat alle daartoe strekkende kuiperijen vruchteloos zullen blijven."

— De op den 1sten dezer te Weenen openbaar gemaakte keizerlijke patenten, waarvan de strekking reeds door den telegraaph bekend was geworden [zie ons n°. 4] luiden woordelijk als volgt:

I. » Wij Frans Joseph enz. Ten gevolge van onze verordening van 20 Augustus 1851 heeft in onzen ministerraad en in onzen rijksraad een grondig onderzoek der constitutie van 4 Maart 1849 plaats gehad. Daar uit het gehouden onderzoek is gebleken dat de bedoelde constitutie in hare grondslagen niet naar de gesteldheid van den Oostenrijkschen Keizerstaat berekend noch in den zamenhang harer bepalingen uitvoerbaar is, zoo vinden wij ons, na zorgvuldige overweging van alle gronden, door onzen regentenpligt genoopt, de gemelde constitutie van 4 Maart 1849 bij deze buiten kracht en werking te stellen. De gelijkheid van alle staatsburgers voor de wet, alsmede de bij afzonderlijke wetten, tegen billijke schadeloosstelling der regthebbenden, bepaalde afschaffing van alle heerlijke regten en daarmede in verband staande vroondiensten, wordt uitdrukkelijk bekrachtigd. Om tot die instellingen te geraken welke geschikt zijn om aan de behoeften onzer onderscheiden volkeren te voldoen, waarborgen voor het welzijn van alle klassen derzelve op te leveren, en de kracht onzer regering tot handhaving der in- en uitwendige veiligheid, eenheid en magt van den Staat te bevestigen, zullen de ondervinding geraadpleegd, alle omstandigheden zorgvuldig in overweging genomen, en de daaruit afgeleide organieke wetten achtereenvolgens tot stand gebragt worden.

» Wij hebben, uit aanmerking hiervan, en na onzen ministerraad en rijksraad gehoord te hebben, al dadelijk voor de belangrijkste en meest dringende gedeelten der organieke wetgeving eene reeks van grondbeginselen vastgesteld, en de noodige bevelen gegeven, om dezelve ter openbare kennis te brengen, en onverwijld den tot derzelver uitvoering noodzakelijken arbeid aan te vangen. De later volgende bijzondere wetten zullen de meer omstandige bepalingen en inrigtingen behelzen; tot zoolang blijven de thans in werking zijnde wetten van kracht.

» Gegeven te Weenen, 31 December 1851."

II. » Wij Frans Joseph enz. Bij het patent van 4 Maart 1849 werden voor de naburige kroonlanden, met name voor het aartshertogdom Oostenrijk, het hertogdom Salzburg, het hertogdom Stiermarken, het koningrijk Illyrie, het graafschap Tyrol en Vorarlberg, het koningrijk Boheme, het markgraafschap Moravie het hertogdom Opper- en Neder-Silezie, de koningrijken Gallicie en Lodomerie, het groot-hertogdom Krakau, het hertogdom Bukowina, eindelijk het koningrijk Dalmatie, — bepaalde politieke regten afgekondigd, die met de gelijktijdig afgekondigde constitutie aan een zorgvuldig onderzoek onderworpen zijn. Op de ons door den minister- en rijksraad voorgedragen gronden zien wij ons genoopt, het bedoelde patent van 4 Maart 1849 en de daarin voor de aangehaalde kroonlanden afgekondigde grondregten bij deze buiten werking te stellen. Voor zoo verre ten aanzien der afzonderlijke punten van die grondregten niet reeds afzonderlijke wettelijke bepalingen gemaakt zijn, behouden wij ons voor die door bijzondere wetten te regelen.

» Wij verklaren intusschen bij het tegenwoordig patent uitdrukkelijk, dat wij alle in de hierboven vermelde kroonlanden wettig erkende kerken en godsdienstige gezindten in het regt der gemeenschappelijke openbare godsdienstoefening, in het onafhankelijk beheer harer aangelegenheden in het bezit en genot der voor de kerkelijke dienst, het schoolonderwijs of liefdadige oogmerken bestemde gestichten, inrigtingen en fondsen, willen handhaven en beschermen, waarbij zij echter aan de algemeene wetten van den Staat onderworpen blijven.

» Gegeven te Weenen, den 31sten December 1851."

— Van Hamburg zijn gedurende 1851 met 84 schepen 12405 landverhuizers regtstreeks naar overzeesche havens vervoerd; in 1849 had dit getal 5489 en in 1850 7062 bedragen. De meesten der in het vorig jaar vertrokkenen zijn als gewoonlijk naar New-York gegaan, en wel 8450 met 51 schepen. Naar Quebec werden vervoerd 665

personen met 6 schepen; naar New-Orleans 681 met 4 schepen naar Port Adelaide in Australie, 252 met 3 schepen; naar Laguayra en Porto Cabello, 165 met 2 schepen; naar Galveston, 163 met 2 schepen; naar Valdivia, 152 met 3 schepen; naar Rio Janeiro, 1421 met 9 schepen; naar de kolonie Donna Francisca in Zuid-Brazilie, 304 met 5 schepen naar Rio Grande do Sul, 58 met 1 schip, en naar Indianola in Texas 100 personen met 1 schip. Onder de als naar Brazilie vertrokken opgegeven landverhuizers zijn niet begrepen 2200 Duitschers, die te Hamburg voor de Braziliaansche krijgsdienst aangeworven en met 10 schepen derwaarts overgevoerd zijn. Het aantal der bovendien over Hull en Liverpool gedurende 1851 door Hamburger agenten geëxpedieerde landverhuizers wordt op meer dan 8000 geschat.

ITALIE.

Het *Journal des Débats* deelt, volgens zijne particuliere berigten uit Rome van den 31sten December ll. het volgende mede:

» De diensten aan Frankrijk en aan Europa door onze militairen bewezen, in de moeijelijke omstandigheden welke wij nu doorgestaan hebben, die trouw aan het vaandel, die ijver tot bewaring der orde, die ondergeschiktheid aan de krijgstucht, hebben te Rome een diepen indruk te weeg gebragt, waarvan de Paus zelf openlijk getuigenis heeft gegeven. Toen den 26sten December ll. de officieren van het Romeinsche leger, bij gelegenheid van het kerkelijk feest van dien dag aan den Paus voorgesteld werden, stelde Zijne Heiligheid hun, als een voorbeeld, het gedrag voor oogen van het Fransche leger, hetwelk nu laatstelijk de maatschappij gered en de dreigende stormen der toekomst afgewend had.

» Over het algemeen is de Kerkelijke Staat rustig. Nog bestaan er wel bij het slechtste gedeelte der Romeinsche bevolking veel wrok en vele booze verwachtingen. De partij der regeringloosheid had ook in den Kerkelijken Staat verwoestings-plannen op de krisis van 1852 gebouwd. Doch zij is door de gebeurtenissen in Frankrijk ontmoedigd, en heeft de uitvoering harer plannen uitgesteld, hoewel nog niet opgegeven."

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 6 Januarij: 3 pcts. renten fr. 71.30; idem 5 pcts. fr. 10[illegible].

Londen 6 Januarij: 3 pcts. gecons. $97^1/_4$; Nederl. werkelijke schuld $2^1/_2$ pcts. $59^1/_2$ ex dividend; idem 4 pcts. $91^1/_2$.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 8*sten Januarij* 1852.

Wij zijn door het departement van Finantien in staat gesteld tot de mededeeling der navolgende

[illegible] vergelijkende opgave der zeeschepen, waarvoor gedurende de jaren 1850 *en* 1851 *voor de eerste maal zeebrieven zijn verleend geworden.*

Soort der schepen.	1851. Binnen 's lands gebouwd. schepen.	lasten.	Buiten 's lands gebouwd. schepen.	lasten.	Totaal 1851. schepen.	lasten.	1850. Binnen 's lands gebouwd. schepen.	lasten.	Buiten 's lands gebouwd. schepen.	lasten.	Totaal 1850. schepen.	lasten.
Barken	33	9247	1	243	34	9490	19	5242	1	188	20	5430
Brikken	10	1436	2	205	12	1641	5	767	1	136	6	903
Schoeners	18	1436	5	336	23	1772	19	1838	2	85	21	1923
Koffen	39	2033	2	134	41	2167	52	2757	„	„	52	2757
Galjooten	37	2066	1	60	38	2126	3	144	1	40	4	184
Tjalken	15	439	„	„	15	439	20	563	„	„	20	563
Smakken	1	42	„	„	1	42	3	93	„	„	3	93
Hoekers	„	„	„	„	„	„	4	296	„	„	4	296
Sloepen	„	„	1	22	1	22	„	„	2	69	2	69
Kotters	„	„	„	„	„	„	1	20	„	„	1	20
[illegible]	1	15	„	„	1	15	„	„	„	„	„	„
Stoombooten	„	„	1	80	1	80	3	360	„	„	3	360
Totaal.	154	16714	13	1080	167	17794	129	12080	7	568	136	12598

ARNHEM, 6 *Januarij.* — In den afgeloopen nacht bespeurde men bij deze stad eensklaps drijfijs in de rivier, ten gevolge waarvan met het aanbreken van den dag de schipbrug over den Rhijn alsmede die over den IJssel te Westervoort [illegible].

NIJMEGEN, 6 *Januarij.* — Ten gevolge van het drijfijs, dat zich heden voor het eerst in dit saisoen in de rivier vertoonde, is de gierbrug vóór deze stad ontslagen en naar de haven overgebragt. De communicatie tusschen de beide oevers wordt echter door ponten en schuiten geregeld onderhouden.

(*Handelsblad.*)

Rhijnhoogte te Keulen den 7den Januarij, 5 voet 1 duim aan de Keulsche peilschaal (5 voet 2 duim Rhijnlandsch). Zeer weinig drijfijs.

VERSLAG *van den staat der Landhuishoudkundige School te Groningen, in het jaar* 1851.

Wij vangen dit verslag aan met de voor ons gewigtige mededeeling, dat het Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning behaagd heeft in den loop van dit jaar niet alleen den titel van Beschermheer der Landhuishoudkundige School te Groningen, op ons daartoe gedaan verzoek, aan te nemen, maar ook metterdaad te toonen, dat Z. M. de belangstelling in den vaderlandschen landbouw, waarvan hij zoo menigwerf [illegible] blijken gegeven heeft, ook tot deze onze inrigting wil uitstrekken. Wij vonden daarvan onder anderen het duidelijk en aangenaam bewijs in de geheel ongevraagde, maar daarom de te welkomer, toezending van een werktuig om droogpijpen (draineer-buizen) in het groot te vervaardigen. Wij hebben dit met dankzegging aangenomen en dit werktuig na het eerst hier onderzocht en de tentoonstelling ge[illegible] van landbouw en de afdeeling voor ooft- en [illegible] in September 1851 daarmede versierd te hebben, [illegible] gegeven aan den heer Draisma de Vries, steenbakker [illegible] Franeker, op voorwaarde onder anderen, dat hij de [illegible] steeds in het openbaar verkrijgbaar zal stellen tot eenen prijs [illegible] niet hooger dan die, waarvoor zij in Utrecht te verkrijgen [illegible] Wij meenen hiermede aan het doel van den Hoogen Zender — om [illegible] nuttig gebruik der droogpijpen ook in deze oorden onzes Vaderlands algemeener te maken — het best te beantwoorden en hopen dit [illegible] te doen, door met dit werktuig vervaardigde droogpijpen op [illegible] boerderij te Haren in het groot te beproeven; eene proef, waarvan wij den uitslag nader zullen berigten.

Wij werden vereerd met een bezoek van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins van Oranje en later ook van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, welke de geheele inrigting in alle bijzonderheden naauwlettend, en, zoo wij vertrouwen, tot zijn genoegen, heeft bezigtigd; iets waarvan wij ons gunstige gevolgen in de toekomst voorstellen.

In April dezes jaars, lang voor dat dit voor ons zoo merkwaardig bezoek van den Minister van Binnenlandsche Zaken had plaats gehad, vonden wij ons genoopt de geheele wijze van het bestaan onzer school en de uitbreiding, waarvoor zij nog altoos vatbaar is, zoodra slechts onze geldelijke omstandigheden het toelaten, aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal in een uitvoerig adres bloot te leggen, naar aanleiding van eene uitdrukking, voorkomende in de memorie van toelichting, behoorende bij een aan de Staten-Generaal ingezonden ontwerp van wet nopens eene op te rigten landbouwschool te Borculo. Dit ons adres is aan vele personen medegedeeld en in zijn geheel, of bij uittreksel, in vele dagbladen overgenomen. Wij meenen daarin genoegzaam te hebben aangetoond, op welke hoogte wij nu reeds staan, en voor welke aanzienlijke uitbreiding onze inrigting nog steeds eene gemakkelijke gelegenheid aanbiedt.

Met die uitbreiding hebben wij intusschen ook reeds eenen aanvang gemaakt, zoowel door de vermeerdering der in het zomer-halfjaar aan de boerderij der school voor de daar aanwezige leerlingen gehoudene lessen, waar dit jaar onder anderen een beknopt overzigt der meteorologie is bijgevoegd en eenige gedeelten der dier- en kruidkunde meer opzettelijk zijn behandeld; als vooral ook door (mede zonder verhooging van de inschrijvingsgelden der leerlingen) in het winter-halfjaar, dat nu met den 15den October ll. is aangevangen, lessen te doen geven in de beginselen der volkshuishoudkunde en in de bereiding van landbouwproducten: welke beide zaken wij meenden, dat aan de reeds gehouden wordende lessen met nut konden worden toegevoegd; in welke meening wij ons dan ook aanvankelijk niet bedrogen hebben gezien.

Het laboratorium voor de scheikunde enz. is overgebragt in een nieuw en ruim locaal, in hetwelk thans niet alleen de lessen in de scheikunde, maar ook die in de natuurkunde en natuurlijke historie gegeven worden. De gelegenheid biedt zich daar aan, om scheikundige ontledingen van onderscheidene, voor den landbouw belangrijke stoffen te doen verrigten, gelijk ons dan ook reeds aarde van elders toegezonden en hier naar behooren onderzocht is; welke gelegenheid wij steeds gaarne voor allen openstellen, onder eenige betaling voor de kosten en ten behoeve onzer instelling.

Met het uitbreiden der landerijen behoorende tot onze inrigting voor de practijk der landhuishoudkunde, te Haren in de nabijheid dezer stad, en met het voor de leerlingen zoo nuttig in orde brengen van vroeger woeste of slecht gelegene grondstukken, zijn wij geregeld voortgegaan. Niettegenstaande de min gunstige omstandigheden, door de zeer [illegible], natte weêrsgesteldheid van de maand April dezes jaars, hebben wij echter het genoegen gehad, eenen zeer goeden oogst, inzonderheid van koolzaad, gerst, haver, erwten, boekweit en groote spurrie, te hebben ingezameld, welke gunstige uitkomsten wij voor een goed deel toeschrijven aan de vroeger en nog steeds, van tijd tot tijd plaats gehad hebbende verdieping van den bouwgrond door den grondwoelder of ondergrondsploeg, waardoor, bij vochtig weder, het water naar de diepte kan wegzinken en, bij droogte, weder naar boven wordt opgezogen.

Op de in September dezes jaars te Groningen gehoudene tentoonstelling voor den landbouw, heeft men dan ook met genoegen de gewassen der landhuishoudkundige school opgemerkt, en is eene uitmuntende soort van aldaar gekweekte groene (kroon-) erwten, naar wij gelooven met alle regt, bekroond. Van de wintergewassen zijn dit jaar rogge, winter-tarwe en koolzaad, het laatste voor het grootste gedeelte geplant, te velde gebragt.

Het aantal leerlingen heeft in het zomer-halfjaar 11 bedragen en in het thans loopende winter-halfjaar 23, zoowel uit de provincie Groningen, als uit Zuid- en Noordholland, Utrecht en Noordbraband afkomstig; doch wat van meer gewigt is, dan het *getal* onzer hoorders, is, dat zij vele blijken gegeven hebben van ijver en belangstelling in hunne

studien, en dat geen van allen in zijn gedrag eenige reden tot klagten gegeven heeft; zoodat alles met onderling genoegen en nut geregeld is voortgegaan.

Wij mogen echter hieromtrent eene aanmerking niet terughouden. Dit namelijk, dat sommige onzer leerlingen de Landhuishoudkundige School te vroeg verlaten, vóór dat zij gedurende den geheelen driejarigen winter-cursus en daarbij ten minste gedurende twee zomers, de lessen hebben bijgewoond.

Door ongeduld verleid om tot hunne bestemming te komen en niet bedenkende, hoe vele en velerlei zaken tot eene goede, wetenschappelijke zoowel als practische aanleering van dit gewigtig vak van menschelijke kennis behooren, verlaten sommigen ons tusschentijds. Dat er dan echter het een en ander aan hunne kundigheden moet ontbreken, ligt in den aard der zaak, en blijkt dan ook, hetzij door het geheel weigeren onzerzijds van een getuigschrift bij het verlaten der school, hetzij doordien het getuigschrift niet dan ten deele van de vorderingen der leerlingen kan doen blijken. Van hen echter, die met goede en volledige aanbevelingen van ons vertrokken zijn, hebben wij, reeds van meer dan één, het genoegen, hen, hetzij op eigene hoeve, hetzij als opziener of administrateur van landgoederen of ontginningen in hoogeren of lageren rang geplaatst te zien.

In de tweede plaats meenen wij niet onopgemerkt te moeten laten, dat enkele leerlingen eenigzins laat bij ons komen. De ondervinding toch heeft ons doen zien, dat het beter is, dat zij op 16- of 17jarigen leeftijd hunne studien bij ons aanvangen en eerst nadat zij twee winters en twee zomers bij ons hebben vertoefd, eenen derden of ook wel nog eenen vierden zomer in een welingerigt boerenbedrijf elders gaan doorbrengen, om dan nog eens eenen derden winter-cursus hier te houden. Wanneer men daarentegen aanvangt met eenen geruimen tijd bij eenen gewonen boer door te brengen, kan men zich later moeijelijk aan geregelde studie gewennen, raakt men te veel doordrongen van den hier en daar nog te zeer heerschenden voorvaderlijken slender en loopt men, geene genoegzame wetenschappelijke bezigheid hebbende, op zeer jeugdigen leeftijd en in den omgang met oudere en soms ruwe arbeiders, ook te veel gevaar van onzedelijkheid of verkeerde hebbelijkheden, waartegen men op lateren leeftijd en, na eerst eenen goeden grondslag gelegd te hebben, beter bestand is.

Wij wenschen alzoo, dat men, op de landhuishoudkunde zich willende toeleggen, bij ons beginne, ten einde alzoo de wetenschap, in verband met de practijk alhier, ten grond te leggen en eerst later nog eene nadere oefening in de practijk, op eene andere plaats daaraan toe te voegen.

Onder de blijken van deelneming, welke wij van eenige personen ontvingen, noemen wij met genoegen de beide jaarlijksche giften uit Friesland, die namelijk van f 25 van den baron Sixma van Heemstra en van f 30 van den baron G. F. Thoe Schwarzenberg en Hohenlansberg, voorts de hulp van een geacht ingezeten dezer stad, die ons f 1000 tegen lage rente (van 3 ten honderd) voorschoot, als ook een belangrijk geschenk van boeken van Mevrouw de weduwe van Swinderen, geb. van de Merwede, welke daarbij, op eene voor ons allezins aangename wijze, het voetspoor drukte van wijlen haren echtgenoot, den hoogleeraar mr. Th. van Swinderen, van wien wij bij de oprigting der school menig blijk van deelneming en medewerking ontvingen.

Ten slotte moeten wij nog eenen belangrijken, in den loop dezes jaars genomen maatregel vermelden. [illegible] naburige Oost-Friesland, hebben wij een aantal bekwame mannen verzocht, den titel van correspondent der Landhuishoudkundige School te Groningen te willen aannemen, opdat zij de belangen dezer inrigting, bij voorkomende gelegenheden, ter harte zouden nemen en opdat er in elk gewest eenige personen zouden zijn, tot wie belanghebbenden zich steeds om nadere inlichtingen zouden kunnen wenden. De namen der personen, die deze betrekking wel op zich hebben willen nemen, zijn de volgende;

mr. A. Martini van Geffen, grondeigenaar te 's Hertogenbosch;
H. F. Fijnje, hoofdingenieur van den Waterstaat te 's Hertogenbosch;
J. J. F. Pennink, med. doct. te Zevenbergen (Noordbrabant);
B. F. baron van Verschuer, lid der Provinciale Staten van Gelderland, en grondeigenaar te Arnhem;
S. D. Wijckerheld Bisdom, te Arnhem;
C. J. L. Mos, secretaris der afdeeling Nijmegen van de Geldersche Maatschappij van Landbouw, te Heumen;
Bruno Tideman, zaadhandelaar, te Apeldoorn;
W. K. van Gennep, grondeigenaar, te 's Gravenhage;
G. Simons, directeur der academie te Delft;
jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot, algemeen secretaris der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, kantonregter te Rotterdam;
J. Tideman, leeraar bij de Remonstrantsche gemeente te Rotterdam;
mr. J. Los, notaris te Oud-Beijerland;
J. van Dam, veearts 1ste klasse te Aarlanderveen;
G. J. Hengeveld, veearts 1ste klasse te Oegstgeest;
mr. J. Heemskerk Bzn., lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Amsterdam;
jhr. mr. H. Hoeufft van Velsen, grondeigenaar, te Amsterdam;
F. C. van Hall, makelaar te Amsterdam;
J. A. van Eeden, algemeen secretaris der Nederlandsche Maatschappij van Nijverheid, te Haarlem;
J. G. A. Verhoeff, notaris te Alkmaar;
mr. W. C. M. de Jonge van Ellemeet, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, te Middelburg;
C. Vis, lid van de Gedeputeerde Staten van Zeeland, te Middelburg;
A. Kakebeeke Jz., lid der Provinciale Staten en grondeigenaar te Krabbendijke (Zuidbeveland);
mr. J. van Hall, hoogleeraar te Utrecht;
P. M. Jongeneel, houthandelaar te Utrecht;
J. van Leeuwen, griffier van het provinciaal geregtshof van Friesland te Leeuwarden;
baron Sixma van Heemstra, grondeigenaar te Veenkloster (Friesland);
jhr. mr. O. R. van Andringa de Kempenaer, grondeigenaar te Leeuwarden;
J. Huidekoper, grondeigenaar, te Midlum bij Harlingen;
R. J. van der Leij, te Hallum, lid van de Gedeputeerde Staten van Friesland;
mr. B. W. A. E. [illegible] Sloet tot Oldhuis, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Zwolle;
[illegible] H. Dull, koopman enz., te Almelo;
mr. J. Cornelissen, te Steenwijk, lid van de Gedeputeerde Staten van Overijssel;
J. Huber, med. doctor te Kampen;
J. van Konijnenburg, directeur der kolonien van Weldadigheid, te Frederiksoord;
mr. P. W. Alstorphius Grevelink, lid van de arrondissements-regtbank te Assen;
D. J. Steijn Parvé, professor te Maastricht;
B. Verver, professor te Maastricht;
J. P. Westerman, grondeigenaar te Larrelt, bij Emden;
W. Visser[illegible], grondeigenaar te Lintel, bij Norden; en
M. Heijkes, grondeigenaar te Neermoor, bij Norden.

Groningen, 22 December 1851.

Uit naam van het bestuur der Landhuishoudkundige School te Groningen,
J. W. C. van Ittersum, *voorzittend Commissaris,*
H. C. van Hall, *Directeur.*

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

Aanbesteding van Eiken Houtwaren.

De Minister van Marine, van voornemen zijnde op den 12den Januarij 1852, bij Inschrijving, aan de minst Aannemenden te doen Aanbesteden de Levering van Ruwe Eiken Houtwaren, voor de dienst der Marine te weten:

te *Vlissingen:*

N°. 1. Eiken Balken;
» 2. Dito Krommers;
» 3. Dito Knieën;

te *Hellevoetsluis:*

» 4. Eiken Balken (Vierkant Bezaagd);
» 5. Dito Krommers.

Brengt ter kennis van de Gegadigden:

dat de Inschrijvings-Biljetten, op gezegeld papier geschreven, vóór of uiterlijk op den 12den Januarij 1852, des middags vóór twaalf ure, franco aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage zullen moeten worden bezorgd; wordende de Gegadigden hierbij indachtig gemaakt, vooral in verband met de veranderde post-regeling, de zending hunner Inschrijvings-biljetten tijdig, en zoo noodig daags vóór de Aanbesteding, te doen, ten einde die vóór twaalf ure aan het Departement van Marine besteld kunnen worden, daar het in den laatsten tijd meermalen is voorgekomen, dat Inschrijvingen, te laat ingekomen zijnde, ongeopend zijn moeten worden gehouden;

dat de Biljetten eene naauwkeurige opgave moeten bevatten van de prijzen, voluit geschreven, waarvoor men de Levering van voorschreven Artikelen wil aannemen;

dat de Inschrijvings-biljetten, welke op ongezegeld papier geschreven zijn, niet in aanmerking genomen zullen worden, noch ook die waarop zich doorhalingen of veranderingen bevinden, gelijk almede geene bij condition in aanmerking zullen komen;

dat de Biljetten op het adres zullen moeten vermelden de benaming en het nommer van het Artikel, waarop de Inschrijving geschiedt, en verder moeten bevatten de Namen der Inschrijvers, met die der Borgen en hunne Woonplaatsen.

De Voorwaarden, waarop de Aanbesteding zal geschieden, liggen ter [illegible] Directien [illegible] te Hellevoetsluis en te Vlissingen.

's Gravenhage, den 29sten December 1851.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Vierde* trekking der *Eerste* Klasse van de 216de *Staats-Loterij*, op Donderdag den 8sten Januarij 1852, zijn *geene* prijzen van duizend gulden of daarboven uitgetrokken.

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. [illegible]

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Amsterdam (1ste Kamer), van den [illegible] Januarij 1852, is [illegible] *Engelberts*, zonder beroep, oud 52 jaren, wonende ten huize van zijnen Vader, *Carel Laurens Engelberts*, op de Heerengracht bij de Wolvenstraat, te Amsterdam, op eigen verzoek, uit hoofde van Zwakheid van Geestvermogens, gesteld onder Curatele.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan artt. 498 en 499 Burgerlijk Wetboek.

De Officier van Justitie te Amsterdam,
C. H. B. Boot.

OPROEPING.

De Bekende en Onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van [illegible] *Bosch* Jz., in leven Koopman te Groningen, worden Opgeroepen, om, hetzij in persoon, hetzij bij gemagtigde, te verschijnen op Woensdag den 21sten Januarij 1800 twee en vijftig, des voormiddags ten elf ure, ten Huize van den Kastelein *Eekhoff*, aan de Groote Markt te Groningen, ten einde aldaar in te nemen de Rekening en Verantwoording, welke door den Beneficiairen Erfgenaam, ter zake van zijn, als zoodanig gevoerd beheer, zal worden afgelegd.

GENERAL
STEAM NAVIGATION COMPANY,
Dienst *tusschen* ROTTERDAM en LONDEN.
DE *MAAL-STOOMPAKETTEN*
vertrekken met Passagiers en Goederen:

Zaturdag 10 Januarij 1852, 's morgens ten 7 ure.
Woensdag 14 „ „ „ „ 7 „

En bovendien *twee maal 's weeks* EXTRA STOOMBOOTEN, ingerigt voor het *Laden* van Vee en andere Goederen.

De Agenten, W. Smith en P. A. van Es.

NB. Bij stremming in de Vaart door IJsgang, moeten de Effecten, Specie en Monsters, voor 10 ure, *des avonds te voren*, aan het Bureau te *Rotterdam* bezorgd worden.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.